

Bohoslužba – 11. jún 2023

Údolie chvály

Vzdych: „Hospodin, ty zapal'uješ moju sviecu. Môj Boh mi presvecuje temnotu. S tebou iste prerazím nepriateľské šíky, so svojim Bohom preskočím aj múr. Božia cesta je dokonalá Hospodinova reč je osvedčená. On je štítom každému, kto sa k nemu utieka“. (Ž 18,29-31)

Piesne: 308,1 308,2-4 322 582

Suma ev.: „Pre nič nebud'te ustarostení, ale vo všetkom s vd'akou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách. A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi.“ (Fil 4,6-7)

Lekcia: 2Kron 20,18-30

¹⁸ Jošafát sa sklonil tvárou po zem a všetci Júdovci i obyvatelia Jeruzalema padli pred Hospodinom na zem a vzdávali mu poctu. ¹⁹ Nato povstali leviti z Kohátovcov a Korachovcov, aby prenikavým hlasom chválili Hospodina, Boha Izraela. ²⁰ Včasráno vstali a vyrazili na Tekóanskú púšť. Pri ich odchode si Jošafát zastal a zvolal: „*Počúvajte ma Júdovci, a obyvatelia Jeruzalema! Verte v Hospodina, svojho Boha, a obstoďte! Verte jeho prorokom a šťastne sa vám povedie.*“ ²¹ Keď sa poradil s ľudom, ustanovil Hospodinových spevákov, ktorí mu v posvätej nádhere mali spievať chvály. Mali ísť pred ozbrojencami a prevolávať: „*Ďakujte Hospodinovi, lebo naveky trvá jeho milosť!*“ ²² Len čo začali jasať a chválorečiť, nastražil Hospodin zálohy proti Ammónčanom, Moábčanom a obyvateľom seírskoho pohoria, ktorí napadli Judsko, takže utrpeli porážku. ²³ Ammónčania a Moábčania sa totiž postavili proti obyvateľom seírskoho pohoria, aby ich zničili použitím hubiacej kliatby. ²⁴ Keď prišli Júdovci na miesto s výhľadom na púšť a pozreli sa na ten dav, videli na zemi už len mŕtvolu. Neušiel nikto. ²⁵ Potom prišiel Jošafát so svojim ľudom pobrať si korisť. Našli tam pri nich množstvo majetku, šatstva a cenných vecí. Nabrali si z toho viac, než mohli uniesť. Korisť bola taká veľká, že ju museli odnášať tri dni. ²⁶ Na štvrtý deň sa zhromaždili v údolí Beracha. Keďže tam dobrorečili Hospodinovi, dodnes sa to miesto nazýva údolím Beracha. ²⁷ Potom sa vrátili všetci judskí a jeruzalemskí muži na čele s Jošafátom radostne do Jeruzalema, lebo im Hospodin dožičil radosť z víťazstva nad nepriateľmi. ²⁸ Do Jeruzalema, k Hospodinovmu domu prišli s harfami, citarami a trúbami. ²⁹ Zdesenie z Boha ohromilo kráľovstvá všetkých krajín. Dopočuli sa totiž, že proti nepriateľom Izraela bojoval sám Hospodin. ³⁰ Jošafátovo kráľovstvo nažívalo v mieri a jeho Boh mu zaistil pokoj od okolia.

Modlime sa:

Všemohúci Bože a Otče náš, ďakujeme za vernosť, ktorou nás vedieš, chrániš a opatruješ. Chválim Ťa za lásku, ktorou nás obklopuješ a vyslobodzujúš. Občas ani nevieme, aké nebezpečenstvo nám hrozí, až dodatočne si uvedomíme, od čoho si nás ochránil.

Odpusť, že predsa sme plní starosti a nepokoja. Toľko vecí nás znekludňuje, stále musíme niečo riešiť a sme plní obáv a stresu, ako naše veci dopadnú. Pritom

zabúdame, že sme v Tvojich rukách a Ty o všetkom vieš, ba Ty si na nás dopustil aj aktuálny zápas. Uč nás preto hľadať odpoveď skôr na to, za akým účelom nás skúšaš, čo chceš v našom živote vykonať alebo v čom by sme mali zmeniť svoje správanie voči Tebe.

Aj preto hľadáme dnes Tvoju tvár a blízkosť, aby si našu vieru budoval, očistil posilnil a upevnil. Aby náš vzťah s Tebou sa neminimalizoval na volanie o prvú pomoc, ale aby sme prežívali Tvoju otcovskú lásku ako Tebou milované a Teba milujúce deti, ktoré sa na Teba plne spoliehajú.

Prosíme, prehovor k nám. Veď nás, nech sa zariadime podľa Tvojho slova a nech je nám jej zvesť k požehnaniu. *Amen*

Verte v Hospodina, svojho Boha, a obstoňte! (2Kr 20,20)

Milí Bratia a milé Sestry!

Judský kráľ Jošafát bol bohobojný panovník. Samozrejme neznamená to, že bol dokonalý a bezchybný, ani že by obdobie jeho kralovania bolo bezproblémové. Avšak pokiaľ sa nechal viesť a napomenúť Hospodinom, dokázal sa obracať na Neho a poslúchať Ho. Takto získané skúsenosti s Hospodinom ho potvrdili vo viere a prinášali prospech celej krajine.

Druhá kniha Kroník hovorí o situácii, keď Judsko bolo nečakane a bezdôvodne napadnuté Moábčanmi, Ammónčanmi a Meuncami. Jošafát sa preľakol, dopytoval sa Hospodina a po celom Judsku vyhlásil pôst. Hľadal Hospodina, zhromaždil ľud a v úprimnej modlitbe vyznal svoju bezmocnosť a bezradnosť. Vyznal však aj svoju vieru a dôveru v Hospodina a v Jeho všemohúcnosť. Odvolával sa práve na modlitbu kráľa Šalamúna, ktorú sa modlil pri posvätení jeruzalemského chrámu. Jeho prosba nezostala bez odpovede a Hospodin prostredníctvom svojho proroka mu zjavil, že sám bude bojovať s nepriateľom a dá im víťazstvo. Božie slovo premohlo strach a táto radostná nádej sa preniesla aj na celý ľud. Lebo ako strach jedného dokáže vyvolať paniku v ostatných, tak aj presvedčivá radostná viera dokáže naplniť radosťou a smelosťou ostatných.

Tu sme sa dnes zapojili čítaním do príbehu. Na základe neho by som sa chcela s vami teraz sústrediť na to, ako uveril Jošafát a jeho ľud Božiemu výroku a ako sa následne zachovali. Veď aj my sa dostávame do úzkych, do situácií, kedy sme bezradní. Aj my zvykneme hľadať v núdzi Boha – ešte lepšie je, keď nie len v núdzi – a stáva sa, že nad naše očakávanie nás vyslobodí. Ako to prežívame a aký duchovný úžitok to pre nás znamená?

Bratia a Sestry! Všimnime si predovšetkým tú otvorenosť, ktorou kráľ i ľud prijíma Božiu odpoveď. Jeho zaslúbenie je nad všetky predstavy, avšak nevyvolá v nich pochybnosti, ale pevnú istotu, ktorá sa prejaví hneď v chvále. Nie je to iba vzbĺknutie nadšenia, ktoré by rýchlo vyhaslo. Veď na druhý deň ráno pokračuje –

možno povedať, že intenzívne a organizovane. Totiž veria Hospodinovi a preto nečakajú na neistý výsledok bitky, ale idú s presvedčením, ktoré nadobudli, keď k nim prehovoril prorok.

Jošafát vyzýva svoj ľud k viere. Následne *ustanovil Hospodinových spevákov, ktorí mu v posvätnej nádhere mali spievať chvály. Mali ísť pred ozbrojencami a prevolávať: „Ďakujte Hospodinovi, lebo naveky trvá jeho milosť!“*. Je to zvláštny sprievod: títo speváci idú na čele, neozbrojení pred ozbrojencami a oslavujú Hospodina. Spievajú chvály v posvätnej nádhere. Z bojiska sa pre nich stane chrám, kde prežívajú mimoriadnym spôsobom Hospodinovu prítomnosť a svätosť.

A z pokračovania udalostí má človek pocit, ako keby oni nešli do boja, ale už by sa vracali ako víťazi. V znamení víťazstva vyznávajú a velebia Hospodina – „*v posvätnej nádhere*“. Keby sme nepoznali začiatok príbehu, ani by nám nenapadlo, že sa môže ísť takýmto spôsobom do bitky. To je to výnimočné v tomto príbehu, ktorý zahanbuje nás v našich pochybnostiach, neistotách a nevere. Aké úžasné je, že brali Hospodinovo slovo vážne, že Mu verili, podľa toho sa zariadili – a mohli sa presvedčiť o tom, že kto Mu verí, ten sa nezahanbí. On si zaslúži našu dôveru a poslušnosť.

Ďakujte Hospodinovi, lebo naveky trvá jeho milosť! Takto začali jasať a chváliť Hospodina – ako keby už nastal víťazný koniec. A Hospodin skutočne konal. Jeho ruka zasiahla. Tak mocne, že sa mohli len pozerieť a čudovať, ako im daruje víťazstvo. Bez toho, aby sami museli bojovať. Nepriateľ sa vlastne sám zničil. Podobne tomu bolo pri prechode vychádzajúceho ľudu z Egypta cez Červené more. Aj vtedy sa stalo pravdou zaslúbenie: „*Hospodin bude bojovať za vás, vy sa len upokojte.*“ (2M 14,14)

Milí Bratia a milé Sestry, isteže je mylné vydedukovať z toho, že veriaci človek nemá inú povinnosť, iba len si zložiť ruky a pozerieť sa, ako ho Boh vyslobodzuje. Veď často musíme tvrdo zápasieť a znášať bolesti i poníženia a straty. Ako aj Dávid hovorí v 18. žalme: „*so svojím Bohom preskočím aj múr*“. Bez Neho to nejde, s Ním sa môže stať možným aj nemožné. Ale – niekedy výnimočne sa stáva – keď On sám nás vyzýva k tomu, aby sme Mu dôverovali a chce nám ukázať svoju moc, tak Mu máme dôverovať. To je odkaz dnešného slova.

Totiž vieme, poznáme, o čom píše apoštol Pavel, že „*s vd'akou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách*“. Aj sa snažíme naučiť sa a praktizovať, že na konci našich prosieb predom ďakujeme za ich vypočutie. Ale ako často nie je za takým formálnym ďakovaním úprimná viera, z ktorej by táto vďaka vzišla. Zakrývame ňou svoju neistotu, a chceme sa dať vidieť ako dobrí veriaci.

Tu však vidíme, že Hospodinovo slovo, ktoré mocne zaznelo, priviedlo ľudí k istote a nepochybnému presvedčeniu o tom, že je spoľahlivé. A Hospodin je hodný toho, aby sme o Jeho slove nepochybovali. Preto Jošafát a jeho ľud sa zariadili podľa neho – a chválili Hospodina, ako len mohli.

Bolo by žiadúce teda naučiť sa, že viera je zároveň aj dôvera a poslušnosť. Hospodin mal ich plnú dôveru, ktorá sa prejavila v tom, že konali tak ako konali. Prestali sa báť, pochybovať a začali dobrorečiť Jeho menu. Bol to prejav ich viery a radosti z toho, že ich Boh je mocný vysloboditeľ. Zdá sa nám možno, že to bolo akosi demonštratívne, ale keď ak to mysleli úprimne, tak nemali čo skrývať či zatajovať. Naopak, toto verejné priznanie sa k Nemu bolo tak presvedčivé, že – v tom dobrom slova zmysle – nadchlo, infikovalo aj ostatných. Ďakovali, jasali a chválorečili – a Hospodin medzitým konal, porazil ich nepriateľov.

Kronikár opisuje udalosti ako veľké víťazstvo, kde bol nepriateľ zničený a zostalo po ňom „*tol'ko koristi, že ju museli odnášať tri dni. Na štvrtý deň sa zhromaždili v údolí Beracha. Keďže tam dobrorečili Hospodinovi, dodnes sa to miesto nazýva údolím Beracha.*“ Teda Júdejci chvália Hospodina aj po víťaznej bitke, ďakujú Mu a dobrorečia Jeho menu. Podľa tejto udalosti nesie meno aj toto miesto, pripomínajúce toto víťazstvo a chválu aj neskorším potomkom.

Údolie Beracha – údolie chvály. Je na zamyslenie aj to, že nejde o nejaký vrch, a vyvýšené miesto, ale o údolie. O miesto, kam treba zostúpiť a nie vystúpiť. Kde sa človek necíti hore, ale dole, a necíti sa ani veľkým, ale malým, pokorným. A je to tak dobré, pretože veľký je Hospodin, veľký je ten, koho chvália, komu dobrorečia. Toto miesto je dôkazom a svedectvom o tom, že nie veriaci je veľký, ani nie jeho viera. Veľký je jeho Boh, koho milosrdenstvo trvá naveky. On je ten mocný vysloboditeľ, ktorý aj bez ľudského pričinenia vykoná svoje dielo.

Bratia a Sestry, dnes nás slovo Božie vedie k tomu, aby sme si premysleli a vyhodnotili svoje kritické situácie. Svoje stavy strachu a bezradnosti – či hľadáme v nich Jeho tvár a či sa vieme s dôverou vložiť do Jeho rúk? Či vie Jeho prítomnosť rozptýliť náš strach a premôcť naše zúfalstvo dobrorečením a chválou? Takou, ktorá pochádza z tej vnútornej istoty, že On nás nesklame, že Mu právom veríme a dôverujeme.

Či sú aj v našom živote také významné body, pripomínajúce skúsenosť vypočutia modlitby a vyslobodenia, ktoré môžeme nazvať *údolie chvály, údolie Beracha*? Či tá chvála je prítomná v našom živote? Či sa aj skrze nás zviditeľňuje Hospodinova moc a vernosť?

Jošafát posielal svoje vojská do boja – kde oni boli tí napadnutí – s povzbudením: *Verte v Hospodina, svojho Boha, a obstoďte!* Čiže ich nepovzbudzoval k tomu, aby si verili, ani aby sa spoliehali na svoje zbrane, ale aby hľadeli s vierou na Najvyššieho, na Hospodina – pretože On dáva víťazstvo, on je ten najmocnejší. Pozdvihnúť pohľad a hľadiť na Neho je najväčší zdroj sily a nádeje. Len či to tak aj prežívame? Kiežby tomu tak bolo! *Amen*

Modlime sa:

Otče náš nebeský, ďakujeme, že viera je Tvoj dar a posilňuješ ju tam, kde Tvoje slovo a zaslúbenia berú vážne. Uvedomujeme si, že k tomu nastavíš niekedy situácie,

v ktorých sa musíme vyrovnáť s vlastnou bezmocnosťou a odkázanosťou na Teba. Daj, aby sme podľa príkladu Jošafáta vedeli prijímať Tvoje zaslúbenia bez pochyb a s radosťou z Tvojho víťazstva. Prosíme, nech takéto skúšky a skúsenosti s Tvojou mocou upevnia našu vieru a posilnia nás v dôvere a poslušnosti. Uč nás veriť – a obstáť v skúškach. Uč nás preto neprepadať strachu a panike, ale chváliť a vyvyšovať Tvoje meno. Veď jedine Ty si hodný našej chvály, Tvoje milosrdenstvo trvá naveky.

Ďakujeme, že môžeme vzývať Tvoje meno a tak dospieť od zúfalstva až ku chvále a dobrorečeniu, ktoré je základom pravej radosti. Veď tá tkvie v Tebe. Daj preto, aby naše dobrorečenie bolo svedectvom o tom, čo si pre nás a v nás vykonal, aké veľké je Tvoje meno medzi nami. Zachovaj si nás vo svojej priazni, až sa nám stane viera videním.

Pane Ježišu, ďakujeme za najväčšie víťazstvo na Golgote, ktorým si nám získal nebeské občianstvo a v tejto viere môžeme mať živú nádej v Tebe v každom našom zápase. Zvlášť Ti predkladáme tých, ktorí sú trápení nemocami, bolesťami, súženiami, prosíme Ťa za opustených, utečencov, bezdomovcov. Buď blízko umierajúcim, potešuj trúchliacich a posilni tých, ktorí vydávajú svedectvo o Tebe. Nech naše pobudnutie na tejto zemi je využitou príležitosťou ukotviť svoju nádej v Teba. Pre Tvoje milosrdenstvo prosíme, vypočuj nás. *Amen.*